

ПРОЛЕТАРИИ ОТ ВСИЧКИ СТРАНИ, СЪЕДИНЯВАЙТЕ СЕ!

Борба

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 Г.Орган на ОК на БКЛ, ОНС ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Ерой 147

(3731)

Год. XXXIII

Петък, 12 декември 1975 г.

Цена 2 стотинки

СТАРОПРЕСТОЛНИНАТА — В СКЕЛИТЕ НА СЕДМАТА ПЕТИЛЕТКА

По желание на Йордан Петков от с. Върбовка, Иван Трънков, Петраки Дончев, Димитър Димитров от Горна Оряховица, на Доно Дочев, Стефан Иванов, Георги Георгиев, инж. Бонка Данаилова, Мария Динева, Валентин Аврамов, Васил Ненов, Тодор Христов от Велико Търново и други граждани от окръга.

Както е известно, за строителите и монтажниците от окръга няма определени граници между едната и другата петилетка, защото процесът на техния труд е непрекъснат. Въпреки това, подготовката за седмата петилетка започна от рано. Новото за строителите, както и за цялата икономика, е подходът към решаването на проблемите и текущите задачи. Изяснени са две много важни неща: първо, че пред строително-монтажните колективи предстои огромна по мащаб строителна програма — близо два пъти по-голяма от тази през шестата петилетка и второ, че с досегашните темпове новата програма няма да може да се изпълни.

Тежестта на работата ще падне главно върху жилищното строителство, реконструкцията и модернизацията на изградените мощности, благоустройството и обектите по Декемврийската програма. За да бъдат решени по-успешно бъдещите задачи ще продължи внедряването на нови технологии и усъвършенстване на съществуващите. Успоредно с едропанелното и пакетно повдигане плочи, ще се въвежда широкоплоскостният кофраж. Всичко ще бъде подчинено на главната стратегическа задача — по-бързо, по-евтино и по-качествено изграждане на обектите, превръщането на цялостното строителство в рентабелен отрасъл.

Бърза да уверим читателите, че изграждането на панорамния път за транзитното движение, включващ четири моста и два тунела под старопрестолен Търново, ще продължи с ускорени темпове. Завершени са едни от най-трудните участъци от пътята част, земните работи са почти напълно приключили, а участъкът от първия мост до гара Трапезица е асфалтиран. С окончателното завършване

на този важен обект, което ще стане през следващата година, ще се реши един изключително важен за Велико Търново проблем — транзитното движение ще бъде изведено извън града. По този начин ще се освободи главната улица „Георги Димитров“, улиците „Опълченска“, „Димитър Благоев“ и други. Цялата старинна част ще се пази по-добре и на първо място — паметниците на възрожденската архитектура. Със старопрестолен град пътят ще се свързва от две посоки — северна и южна на две нива, което осигурява безконфликтно движение. Предвижда се целият път да бъде осветен и достъпен за туристите, желаещи да се любуват на неповторимите прелести на града. Такава възможност се открива особено от местата (а те са няколко), където пътят пресича Янтра.

През тази година се очаква да бъдат завършени най-много жилища в града, главно в новите квартали. Специално за ж. к. „Тригълника“ през идващата година ще се проектира модерен супермаркет, освен този, който се изгражда сега.

През последните години се издигнаха много жилищни обекти, които приютиха десетки хиляди новодошци. Те, както е известно, се концентрират главно в западните райони на града, където се разширява индустриалната зона. Но и тук терените се оказват недостатъчни за жилищното строителство. Затова в бъдеще жилищните квартали ще се изграждат първо, върху не застроените площи и второ, в посока изток и юг, което ще ускори изграждането на проектираната агломерация в района между Велико Търново, Горна Оряховица и Лясковец. Ето защо оправдан е интересът на ония читатели, които

Само за няколко години строителите издигнаха тези жилищни блокове в кв. „Тригълника“, на мястото на малки овощни и зеленчукови градини и пустеещи земи.

сът на ония читатели, които се интересуват от идеите за изграждането на пряк тунелен път до Горна Оряховица и въздушната линия (лифта) до Арбанаси.

В интерес на истината трябва да отбележим, че работата по тези две големи и трудни съоръжения продължава — за тунела има проекти в няколко варианта, но още не е приет окончателният, което затруднява включването на обекта през новата петилетка. За лифта има окончателно приет проект само за отделни части и неговото проучване и проектиране продължава. На въпроса на ония читатели, които се интересуват, че се изгражда ли жилищен квартал на „Пшмана“ бързахме да дадем положителен отговор. За сега има одобрени инженерни, регулационни, градоустройствени и други планове, които позволяват още през следващата година да започне строителството на водопроводна и канализационна мрежа, а така също и някои от бъдещите улици. Възможно е също така до края на 1976 година да се премине към подготовка за първите застроявания, предимно с едропанелни жилищни блокове и впоследствие с едроплоскостния кофраж.

Едновременно с новите задачи, предвидени в строителната програма за 1976 година и за цялата петилетка, ще продължи усилено изграждането на центъра на Велико Търново. До края на следващата година ще започне строителството на подлез пред сградата на Окръжното управление на съобщенията (Пощата) ще продължи с по-бързи темпове изграждането на супермаркета (Универсалния магазин) на мястото на бившето стопанско училище, по одобрения архитектурен проект ще завърши реконструкцията на халите в супермаркет, ще се работи по оформянето на новия пазар.

През седмата петилетка с ускорени темпове ще продължат проектантските работи по изграждането на нов хотел и сграда за телевизионно студио в района на БНВУ. „В. Левски“, на спортна зала в кв. „Дружба“ — изместването на пътническата осечка, която ще свързва ж. к. „Тригълника“ и магистралите с ж. к. „Пшмана“, изграждането — на „полудетелина“ в района на съществуващата бензиностанция до „Болярския стан“, пътническата отсечка от Леденик през „Пшмана“ над моста до ПЗ „Балкан“, който ще свързва новите квартали до Шеремета и други. Според последните уточнявания, проектът за Великотърновската агломерация следва да планира градоустройствените мероприятия, предвиждания и проучвания за 40 години напред. Основен принцип в тях е насочването на бъдещото развитие на градовете и селищата от нейното ядро — един към друг, с оглед минималното скъсяване на транспортните връзки и разстояния между тях и „престеновидното“ обхващане на зоната за отходни терените, предвидени за студентския комплекс „Трошана“ в районите на Момина крепост, Малък Чифлик, Шеремета, „Пшмана“ и други трябва правилно да се използват и застрояват, защото предимствата, които те предлагат, са очевидни не само за специалистите, но и за гражданите от тези райони.

Михаил МАНОЛОВ

Читателят Иван Григоров от Велико Търново се интересува от същността и значението на националното съвещание във Велико Търново по въпросите на първичната партийна организация.

По този повод прелатчаваме статията на Петко Русев, главен редактор на сп. „Партиен живот“, поместена в броя от 17 ноември на т. г. във в. „Вечерни новини“.

Планът по обем за шестата петилетка в промишлеността на окръга е изпълнен предсрочно

На 10 декември тази година, трудовете колективи от промишлеността на окръга изпълниха предсрочно петилетния си план за общата промишлена продукция. До края на предконгресната година ще се реализира надпланова продукция за 57 000 000 лева, с което ще се осигури 63 на сто ръст спрямо 1970 година.

През шестата петилетка бяха усвоени и внедрени в производството над 1550 важни за народното стопанство изделия, между които: различни видове електроапарати, фамилия трансмисии, електроинструменти, конвейернообработващи машини, запаметяващи устройства, битови електродомашински уреди, отоплителни радиатори, полинозни и шапелни влакна, облицовъчни керамични изделия и др.

В промишлеността на

окръга 40 на сто от произведената продукция има държавни оценки, а 81,3 на сто от качестваната продукция е с оценки „К“ и „Л“.

Още през миналата година окръгът достигна разчетеното равнище на производителността на труда в промишлеността за 1975 година.

Най-голям дял за постигнатите високи успехи имат колективите на: За вода за запаметяващи устройства, фабрика „Д. Георгиев“, ПЗ „Балкан“, фабрика „В. Левски“ и КЗХ „Тр. Саралиев“ — Велико Търново, Домостроителен комбинат — Горна Оряховица, МЗ „Червена звезда“ — Дебелец, Завода за хартиени опаковки и Винарски завод — Павликени, Винарски завод — Лясковец, КК „Република“ — Свищов, Завода за ремаркета и завод „Кирил и Методий“ в Елена, редица предприятия от местната промишленост.

ВЪЗПИТАНИЕТО НА ПОДРАСТАВАЩИТЕ — ОБЩА ГРИЖА

Вчера във Велико Търново се състоя научно-практическа конференция на тема „Профилатиката — основно направление в борбата за противобрателския институт по криминалистика при Дирекцията на народната милиция в София. Участие в нейната работа взеха ген.-майор Радул Минчев, началник на Окръжното управление на МВР, Мария Манева, секретар на изпълкома на Окръжния народен съвет и председател на Окръжната комисия за борба с противобрателските прояви на

малолетните и непълнолетните. Въстъпително слово произнесе Иван Григоров, научен сътрудник при Научноизследователския институт по криминалистика при Дирекцията на народната милиция в София. Много от участниците в конференцията педагози, лекари, общественици, направиха изказвания, научни съобщения.

Заклучително слово произнесе ген.-майор Радул Минчев.

Петър ДИМИТРОВ

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Читателят Иван Григоров от Велико Търново се интересува от същността и значението на националното съвещание във Велико Търново по въпросите на първичната партийна организация.

По този повод прелатчаваме статията на Петко Русев, главен редактор на сп. „Партиен живот“, поместена в броя от 17 ноември на т. г. във в. „Вечерни новини“.

Читателят Иван Григоров от Велико Търново се интересува от същността и значението на националното съвещание във Велико Търново по въпросите на първичната партийна организация.

По този повод прелатчаваме статията на Петко Русев, главен редактор на сп. „Партиен живот“, поместена в броя от 17 ноември на т. г. във в. „Вечерни новини“.

Големият проблем за взаимоотношенията между партийната организация и колектива получава съвременни измерения, които отговарят на етапа на изграждането на развитото социалистическо общество. Обществото, което вече се характеризира с разнородност и разнородност, с огромна армия изпитани и способни кадри, с комунисти, преминали през етапите на много борба и творчество, с народ, израснал идеално и културно и пр. В такава вече обстановка постановката за първообраз на идеите корени, може да се реализира. Тя съответства на степента от развитието на Партията и обществото.

Велико Търново е ново тържество на априлския курс който е изпълнен с дръзновения, с новаторство. Велико Търново стана столица и на този курс, като даде своя принос в развитието на учението за партията като всепризнат ръководител и организатор на масите.

Неговите идеи ще останат незабравими. Сега те възбуждат цялата партия. Превърнали са се в съдба на всеки комунист. Тяхното осъзнаване и осмисляне е критерий за политическата зрелост и култура на комунистите, на всеки български гражданин.

Петко РУСЕВ
засл. деятел на културата

Угасват ли старите занаяти

Защо не се разкриха магацините на старите занаяти, както беше предвидено, в уличката над старата поща? Докога капандурите ни ще стоят спуснати? Прави ли се нещо за развитието на старите занаяти в града? — Кирил Димитров, Велико Търново.

Един интересен въпрос, който възбужта мнозина. Ще потънат ли в забрава изкуствеността и умението на старите майстори-занаятчии и с тях ще се срещаме само в музейните кътве или ще бъдат продължени като традиция, връщаща ни в миналото и с неговата атмосфера — с възможността да погледим как работи един майстор, да пригледим предмет, излят от неговите ръце.

За Велико Търново като исторически град с богато възрожденско минало запазването на тази атмосфера е не само подходящо, а задължително. Реставрацията на къщите на Самоводската чаршия е подчинена именно на тази идея, която трябва да бъде осъществена от Окръжния исторически музей. Затова първата част от въпроса на нашия читател се обръща към директора на музея Христо Нурков, който най-точно би могъл да отговори кога ще видим тази част на града такава, каквато предвижда програмата за реставрация и консервация.

— Въпросът не е поставен много точно, колкото се отнася до затворените капандури

В партерните помещения на хана Хаджи Николи (Музея на Възраждането) са показани типичните за Велико Търново занаяти — златарство, бакърджийство, грънчарство, папукчийство и други. Нашият замисъл беше да покажем от една страна интериора на старите занаятчийски работилници във вид, сякаш току що са напуснати от майстор. Другата страна на замисъла е като излезе човек от музея, да може да види всичко това вече не само като експонат, а възпроизведено в действителност — да може да погледне в занаятчийските работилници в състояние как работи майсторът, да си поръча и да има негово изделие. Осъществяването на това зависи от темпа, с който ще бъдат реставрирани къщите. Досега са готови две, предвидени за фурна и кръчма. Според програмата реставрацията трябва да завърши до 1978—79 година.

Развитието на старите занаяти е дълг и задача не само на Окръжния исторически музей. То е свързано със суверенното производство, една все още ахилесова пета за града, посещаван от хиляди наши и чужди туристи, всеки от които би искал да има един спомен от чудния град на Янтра. В този смисъл проблема „стари занаяти“ сегаша сега решава само Комбинатът за услуги с четири синателини — за художествена керамика, дърворезба, ковано желязо и златарство, работещо изключително по поръчки на клиентите. Първите две, основани преди две-три годи-

ни все още са с неизяснена програма. В ателието за художествена керамика се изработва предимно трапезна керамика в характерния търновски стил, а в другото — дърворезбовани сувенири, столове, маси, тапани и други. Дейността им е свързана с редица проблеми, най-съществени от които са кадрите и скъпата стойност на изделията. Малко са останалите от старите поколения майстори, а младите трябва дълго да овладяват тяхното умение. Мисли се за разширяване на асортимента, за въвеждане на машинна изработка на някои от изделията или за частична замяна на ръчния труд, за да стане възможна по-масова продукция и на цени, достъпни за по-широк кръг от посетителите на града.

Ще бъде пропуск, ако не споменем и усилията на Окръжния и градския съвет за изкуство и култура да насърчават и подкрепят самодейното изкуство на приложниците. Резултат на това е кръжокът по художествен текстил с ръководител Симеонка Стойчева към читалище „Искра“.

Отговорът едла ли изчерпва всичко, свързано с развитието на занаятите или поточно — със запазването им. Едла ли може да ни удовлетвори направеното, защото времето не спира — хората, които трябва да предадат като шафета своята изкуственост оstarяват и си отиват, а шафетата все още не е поета.

Николина ЯМБОЛИЕВА

„Огняна-3“ е един от най-новите модели електрически печки комбинирани с газ, производство на завода за горивна техника „Металургия“ в Горна Оряховица.

БРОЙ НА ЧИТАТЕЛЯ

Броят по желание се превръща вече в традиция. За него ние получихме стотици писма от читатели. Писаха ни хора с различни професии, с различни интереси. Много от тях ще намерят желаната тема в днешния, на други ще отговорим в следващите броеве.

Ние се надяваме, че и в бъдеще ще получаваме писма, които да засягат интересни проблеми, да подсказват теми за разработка, да разказват за делничните трудови хора. Гражданската ангажираност на повечето от хората, които ни писаха, ни кара да вярваме, че и в други случаи те ще се обръщат към своя вестник.

Докъде стига истината и откъде започва легендата за

НАРОДНИЯ ЛЕЧИТЕЛ БАЙ МИТЪО

С потеглянето на автобуса от Мердана някакъв негърелив спътник отиде до шофьора и го попита дали ще бъде така добър в Златица да спре при къщата на Митъо Стояков. Водачът на превозното средство кимна, а в това време и други наши спътници се заобикоаха, че също са за „доктора“. И наистина, когато автобусът стигна в малкия град, няколко души слезоха и забързаха към струпаните вече пред вратата стотици души. Един се заинтересува до кой номер е стигнал лекаря, друг потърсиха при кого да се запишат, а трети просто се развесиха с чакащите.

Сам аз не можах да си намеря мястото. Сигурно по тази причина, че болката ми не беше като на тези хора. Но все пак си имах своя немалка грижа, която беше ме довела тук. За броя по желание на читателите Христо Марков от Велико Търново бе пожелал „...да прочета за народния лекарь Димитър Стояков от град Златица, прославил се със своя благороден труд не само в страната, но и извън нейните предели“. Освен в талона, че иска да прочете, дочериха живота и работата на народния лекарь бай Митъо от Златица, нашият дългогодишен сътрудник от Джулия Стоян Жеков Киров бе прибил и специално писмо. „Поздравям го отдалеча — от белязана той в него. — Когато да ми крад крад дома му, винаги има възможност от чакащи... Виждам смях хора, които влизат превити до земята или с патерни, а след лечението излизат изправени. Изобщо, ползата от този човек е голяма. Расте и слава му, която се смесва с легенди и измислици... Мисля, че ми е да се опише докъде стига истината и откъде започва легендата за този човек.“

(Как да не е грижа такава една задача, свързана с твърде „деликатна материя“.)

Поръкаше студент немският лекар. Хората се гущеха под чалъците и търпеливо чакаха. Придружител ми на следващата вечер, загрижен уговаряше събличаната си да си тръгнат, а тя упорито поклащаше глава. Някаква же на обясняваше на зобиколителите я запое и нужно да носят рентгенови снимки.

— Аз нося нося снимки три таман — намеси се висок

и слаб млад човек, с трескаво горящи очи. Припряно, като че се страхуваше да не го прекъснат, той разказа, че е пристигнал предния ден, че е от Хасково, където също има той подобен народен лекарь. Той обаче лекувал само изкълчване и навяхване. Потупвал го този лекарь по рамото и го успокоявал: „Нищо ти няма“. А как да е нищо, когато и прегледи, и снимки доказват, че има дискова херния. Предписването му от лекарите лечение води до облекчение, но само временно. И надеждата му е в бай Митъо.

В това време в двора се появи същата тази старичка, която дава души прикриваха от двете страни, когато влизаше при народния лекарь. Трудно е да се опише какъв израз на напрегнатост и щастие, на неверие и удоволствие, на плахост и усмивка, сменяха със светкавична бързина по прорязаното от дълбоки бръчки лице. Но все повече се засилваше светлината в хълмистите очи. „Аз се движа сама, виждате, говореше всеки неин жест. А младият човек от Хасково, забравил скочаващата болка в кръста, я съзерцаваше с вяра, че и на него ще помогнат, не могат да не му помогнат да оздравее.“

Наблюдавам пациентите на бай Митъо, аслушвам се в техните разговори и неволно се връщам в спомените си два десет и няколко години назад. Бях паднал от велосипед и ръката ми се беше измествала в рамото. Тогава бай Митъо все още имаше слава от местно значение, лекуваше, дето има една дума, на крак, в района на гарата, дори при самите стрелки, в очакване на маневрата или на влака. Уверено ти пише изкълчената или навехната ръка, понатисне, дръпне, че се някакво пражване и ставните крапини на костите заемат нормалното си положение. Талантливият ръце, в които още тогава имахме вяра, макар, че не бяха чинади повече от десетина години, отакто бай Митъо беше започнал да практикува.

Началото е по време на войнишката служба в четвърти конен полк — Ямбол. В казармата е имало някаква хирург — ортопед, който бил голям специалист. Изкълчени и навехнати крайници ги опазява много бързо и леко. С хота той прелал първите уроци на амбулаторния лва десетгодишен младеж. А по-

късно се засилва интересът, засилва се любознателността, Митъо Стояков се рови и чете, непрекъснато повишава по знанията си. И когато заговори с такава вешина за кости, нерви, мускули, когато го слушаш какви напътствия дава на пациентите си за по-нататъшното лечение, изпълваш се с уважение към този голям народен талант.

Никак не е необходимо да стоиш край бай Митъо, когато кърши някогавите неспирващи пациенти четири или пет дни в чакане на ред, за да почувствуваш колко много са човешките страдания и колко благодарна е работата да се намалят или премахнат напълно тези страдания, отново да върнеш човека в производството. Толкова години вече! Че лесно бе на бившия стрелнички Димитър Стояков преди две години да се пенсионира. Лесно е и на хиляди хора с най-различни професии да отиват в пенсия. Но как да се пенсионира един на роден лекарь, когато толкова хора го търсят всеки ден да им помогне? Тази професия, която нарушава и нощната му почивка, и принуждава не на му да се обръща към него с не много деликатната забележка:

— Толкова години вече, не ги ли омръзна?

А бай Митъо въздъхне и отвърне кратко:

— Ще оправя детето да не плаче, пък и майка му да не се тревожи.

Но не само при такива спешни случаи. И през дните преди да започне работата бай Митъо повиква с предимство най-напред децата.

И все пак е дяволски трудно да се даде конкретен отговор докъде стига истината и откъде започва легендата, другарю Киров. Защото тази нашироко разпространена се слава кара някои монастири се хорица да придават на тези наистина талантливи ръце някаква чудотворна, съществена сила. Иват вече с какви нещеш заболявания и естествено е някои да си отиват с разочарование, че не им е помогнало. Абсурдно е да се търси вина в народния лекарь за това. Или ако трябва, да завършим с думите на бай Митъо:

— Внесли някоя на ръце, излязла на собствените си крака, иди ги гони другите...

Найден МИНКОВ

Може да ви поникне коса но...

Какъв ще бъде делът на великотърновския Център за красота

Стефан Хинков от с. Градище, Илчевско се интересува от дейността на Центъра за алопеции (различни видове косяк) на ул. „Вистрица“ № 5 в София

Напоследък много се писа за метода на кандидатите на медицинските науки д-р Гладен-да Гладен, чрез които успели са оцели излекувани от косяк, немалък брой пациенти. Сега в София на ул. „Вистрица“ 5 действа Център за лечение на алопеции (косяк), от който търсят помощ хиляди хора. И резултатите са обнадеждаващи.

Опити да се лекува косякът и плешивостта са правени в продължение на дълги години в различни страни. Дори някъде е правена присадка на коса — често неефективна и скъпа операция. Но за първи път у нас се слага началото на един комбиниран метод, чрез който ще се лекува тази неприятна и упорита болест.

Усилната са насочени към три вида косяк — гнездовиден, хроничен и остър. Лечението е комплексно — вътрешно и външно. Предстои центърът да се оборудва с модерна апаратура, а за вътрешно лечение са изработени 6 български лекарствени препарата. За сравнително кратък срок — 4—5 години пациентите на д-р Тонкин са били около 5000 души и 70—80 процента от тях са били излекувани напълно или са получили частични подобрения.

Естествено, новият метод ще заинтересува читателите, но още по-интересно е да отбележим, че в новостроящия Център за красота във Велико Търново също ще се лекува косяк. По този повод разговарях със завеждащия лекар д-р Маргарита Точева.

— Не съм запозната с метода на д-р Тонкин — каза тя. — Но в близко време ми

предстои да направя гова. В дългогодишната ми практика като дерматолог съм правила известни опити за лечение предимно на гнездовидния косяк. И имах известен успех. В моята практика съм използвала апарат, който въздейства с гечен азот, както и с електроапарат.

В Центъра за красота, как го нарекохме великотърновския козметичен център, ще разполагаме с разнообразни средства за лечение на алопеции. След няколко месеца ще можем да приемем първите пациенти. Разбира се, методът на д-р Тонкин ще бъде водещо начало за нас.

Но нека предварително да направя уговорка с думите на един мой преподавател професор Попхристов: „Косата не е трева да се посее“. Това означава, че всеки един пациент, който иска лечението му да завърши успешно, трябва да положи много усилия, да бъде упорит в продължение на много месеци. Преди всичко е нужно намаляване консумацията особено на концентрирани алкохол и на тютюнопушенето. Освен това всеки трябва да спазва определен режим на живот, да си осигурява нужното количество време за сън, да се ограничи от някои храни. В противен случай медицинската наука ще се окаже безсилна... Разделихме се с д-р Точева с уговорката да се срещнем отново, когато първите пациенти ще могат да се радват на „първата“ си коса. Дотогава предстои много работа, изследвания, усъвършенстване на лечението.

— А на всички, които ще се възползват от голямото постижение на родната медицина, пожелаваме упоритост...
Веселин ХРИСТОВ

Място за приятен отдих

По желание на Марин Маринов от Габрово.

Капиновският манастир е интересен исторически и туристически център. Още преди две години бе завършена реставрацията на най-загрозеното северозападно крило, където обитават сега монахините. Предстои реставрация на централния корпус с малкия параклис.

Районът на манастира се развива и като приятно място за отдих. Във връзка с това е предвидено изграждането на мотел с 80 легла, който е в проектна фаза, насочват се някои предприятия да изградят своя база, предстои да се разшири кухнята на ресторанта, да се благоустрои и водоснабди целият район. Ще бъде построен и мост, който ще свързва Капиново със съседния район, оформен като видна зона.

Желяз да прочета за крепостта „Раховец“. Къде се е намирала, кога е била построена, има ли документи за нея? (Димитър Панайотов, учител от Горна Оряховица.)

По северните склонове на Арбанашката планина, шест километра северно от Велико Търново и два километра югозападно от село Първомайци (бивше Темниско) се намира развалини на крепост. Сведения за нея намираме у Карел Шкорпил („План на старата българска столица В. Търново“, ИБАД, I, 1910, стр. 146—149). Крепостта има неправилен на четириъгълна форма, събразена с очертанията на скалистото възвишение. Запознати са незначителни участъци от северната и югозападната крепостни стени. Северната крепостна стена е укрепена

ТАМ, КЪДЕТО СЕ ИЗГРАЖДАТ БЪДЕЩЕТЕ КОМАНДИРИ

По желание на Милена Георгиева от Велико Търново

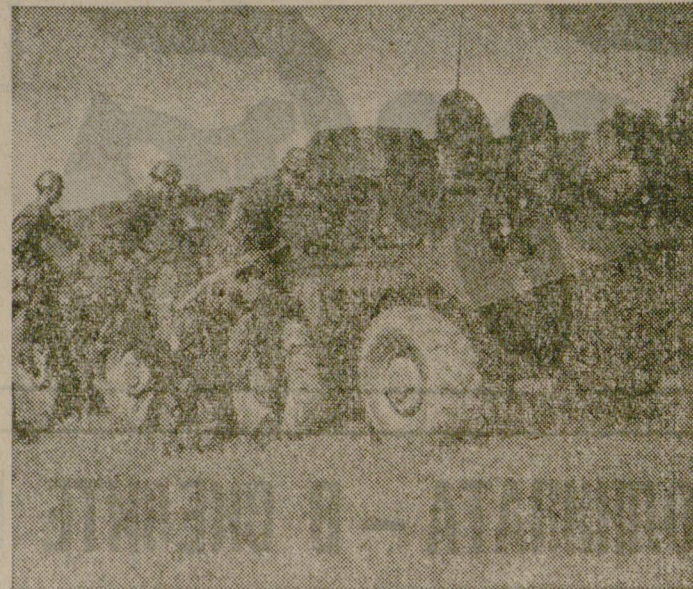
За мнозина всекидневие на курсантите от ВВВУ „В. Левски“ се изразява в това „строй се“, „проброй се“, „атака напред“. Представа, напълно погрешна, останала от далечното минало.

Днес животът на военните курсанти е богат и съдържателен. Те се учат в просторни и добре обзаведени кабинети и лаборатории, боравят със скъпа измервателна апаратура, живеят в уютно подредени спални помещения. В трите библиотеки разполагат с хиляди тонове научна, техническа и художествена литература. За подготовката им се грижат голям брой преподаватели, инженери, кандидати на науките, завършили по едно или две висши учебни заведения у нас или в чужбина. Под ръководството на опитни командири и преподаватели в училището кипи интересен и многообразен военски живот. Ние имаме силни и дееспособни комсомолски организации, които ръководят многогранната младежка дейност — организират викторини, даубои, екскурзии, конференции; участвуват в движението за ТНТМ, в рационализаторската дейност. За някои от тези интересни прояви ми се иска да разкажа на нашите читатели.

... Три дни ревят на машините огласише танкодрума.

Ганкистите-курсанти трябва да разрешат в организираното състезание спора кой е най-големият майстор по кормуване с танк. Тежките машини се намираха в умели ръце. Упражнението беше най-сложното от предвидените в курсантите воюваха не само с времето, но и с многобройните препятствия. Машините трябва да се завърнат без авария и прегряване. Тези дни няма да забравят никогата бившият курсант — старшина Йорданов и неговият баща.

Не първото място, завоювано с толкова пот го радваше, а нещо друго. То беше спечелено пред очите на бай Емил — дошъл чак от Бяла черква, за да види сина си. Когато с грохот танковете преминаваха, той поклащаше глава и се чудеше на майсторството в управлението им, а не знае, че в един от тези танкове се намира и неговият син — зает по служба — за малко време.

Човешки живот! Нима има нещо по-скъпо на този свят от него! Много са примерите в училището, когато курсанти и офицери с риск на живота си са изпълнявали своя военски дълг. Група курсанти се хвърляла в огнените пламъци на горящата къща в града, за да спасят имуществото и ограничат пожара. Офицерът Марков, намирайки се в командировка, забелязва пламъци и дим в един непознат дом Той, без да се колебае се притичва на

помощ. Страбичва горящата зафтова печка изхвърля я през прозореца и спасява малкото дете и развитието на по-жара. Обгорените му ръце винаги ще напомнят за достойно изпълнение от него дълг. А колко пъти наши курсанти са се борили с водната стихия на р. Янтра, за да спасят имуществото в Драганово, в Завода за запаметяващи усройства и др.

... Другарю началник, изпълнен съм с гордост, че в нашия град служат такива доблестни и честни младежи, каквито са Вашите курсанти. Имам един син. Бяхме против желанието му да постъпи във Военното училище. Но след случилото се с мен, разбрах, че при вас има всички условия синът ми да се капи и възпита, да стане достоен гражданин... Така пише в своето благодарствено писмо до началника на училището другарката М. Н. служителка

Сборовете — народна традиция. Да или не?

Стари традиции като сборовете, на някои места се забравяват. Правилно ли е това? Георги Русев Илиев, Горна Липница

В последно време много се коментира по традиционните съоръжения. Едини смятат, че те са религиозна отживелица и не отговарят на днешните потребности на съвременния човек. Други смятат, че това е празник на разширението и разясняването, където хората се събират само на ядене и пиене, поради което не намират смисъл в провеждането им. Трети пък правят опит да ги забраняват, издавайки различни наредби и съобщения под предлог, че те стават в работно време и пречат на производствения процес.

В същност прави ли са такива разсъждения? Сборът е една хубава народна традиция, появява се в далечното минало, свързана с груда, с воинската слава, излязла на народното изкуство — песните, танците, хората. В миналото той е бил свързан преди всичко с трудовата дейност на хората. Затова тяхното време е определено предимно през пролетта, когато се посвят културите и през втората половина на лятото, когато започне да се прибира реколтата. Сборове е имало и в градовете. Марно поле във Велико Търново, сега парк „Толбухин“ някога се е слагало с празненствата, които са ставали след завръщането на българските ратници от победоносни сражения.

На тях са били възпроизведени битките, показани сцените и мъжеството на българския воин. Няколко дни е траела народната трапеза, където безплатно се е разнасяло вино, поднасяли са се вкусни ястия за честта и слабата на българите. Изхождайки от марксистко-ленинската постановка, че към наследството от миналото следва да се отнасяме внимателно и критично, го не можем и не бива да отричаме сборовете. Като народна традиция те следва да се развият, да се допълват с ново съдържание и нови форми, съответстващи на идеологическите и естетическите нужди на обществото. За да не се засенчва и опощава народната традиция, когато стават сборове е нужно да се организират художествени прегледи на народното творчество, прегледи на селскостопанските оръдия за производство, земеделски срещи, които ще се утвърждават като нова традиция в съвременния бит, физкултурни състезания.

Следователно едно разумно и правилно отношение към сборовете, допълвани с нови форми за развлечение и естетическа наслада, не само ще разнообрази живота ни и ще възпитава подрастващото поколение в признание на идеите и морала на комунистическото общество.

к. ф. н. г. МИТКОВ
председател на Окръжния дом за социалистически бит и култура

Зимно утро в Боженци.

Снимка: Веселин ДОЛЧИНКОВ

Крепостта „Раховец“

с куда и снабдена с малка порта.

Според преданието под развалините на кулата е минавал подземен път, оформен с цилиндричен свод, водещ до Велико Търново. Местното население нарича подземния вход „пешера“, откъдето произлиза сегашното название на крепостта. В югоизточния ъгъл на крепостта Карел Шкорпил е открил останки на главния вход. Северозападно от него (извън крепостта) се намират развалини на малка църква. До нея се слъза през порта по стъпала, изсечени в скалата. По северния склон крепостта и околните върхове се откриват развалини на селище, наречено Тъмен грая. Карел Шкорпил отбелязва в крепостта „Пещерите“ и Тъмен град със средновековната крепост „Раховец“. За крепост Рахуац (т. е. Раховец) споменава швабският поет и певец Михаил Бехайм (1416—

1474) в поемата „За това как Владислав се бил с турците“ (Хр. Коларов, Два малко известни извора за битката на народите на 10. XI. 1444 г. при Варна, ИИМВ, VI (XXI), стр. 181).

По време на втория антиосмански поход от 1444 г. войските на полско-унгарския крал Владислав III Ягело и трансилванския воевода Ян Хуниади разрушили и опожарили крепостта.

„На първия ден те достигнаха бързо при един замък, Рахуац, наречен който беше разрушен от тях. Когато християните по име Лойдоха при него със своята мощ турците още през първата нощ избягаха всички заедно. Замъкът изгориха те до основни.“

Златка ГЕНОВА

Телевизионно студио „Велико Търново“ — накъде след прощъпулника?

Моля Ви, ако е възможно чрез страниците на вестника да дадете информация за Телевизионно студио „Велико Търново“.

Преди време се появи съобщение за изграждането му, но предавания, доколкото съм могъл да следя, не е имало редовно, тъй както от другите.

Не трябва ли ТВ студио Велико Търново да заработи както другите и по-често да гледаме негови предавания?

Иордан ПОЛИКРАЙШОВ, с. Драганово

Както е известно, телевизионното студио „Велико Търново“ бе открито на 12 декември 1974 година с предаването „Царевград Търнов“. Висторията на развитието на телевизионната мрежа у нас — телевизионното студио „Велико Търново“ е четвъртото в страната, след студиата в Пловдив, Варна, и Русе. Тази година бе открито и телевизионно студио в Благоевград.

В беседа с представител на нашата редакция директорът на Българската телевизия Христо Цачев посочи, че причините за откриване на телевизионно студио в старопрестолния град са комплексни. Преди всичко има се предвид икономико-географското разположение на окръга и града, неговото славно историческо минало и неповторимата природна даденост. Той говори за значението на града в историята на нашия народ и на нашата партия. Велико Търново, каза директорът Цачев, ще бъде един от центровете на онези мероприятия, с които ще се ознаменува 100-годишнината на Освобождението на България от османско иго и 1300-годишнината от създаването на българската държава. А всичко това съ

ПРЕЗ 1976 г. — 12 ВИДА КОЛИ ЗА АВТОМОБИЛИСТИТЕ

Димитър Цанев, Велико Търново, ул. „Дондуков“ 21, се интересува от новия модел „Москвич“ 2140, а инж. Веселин Димитров от Горна Оряховица пита какви марки автомобили и в какви количества ще бъдат предлагани догодина на гражданите. На тези въпроси зам.-генералният директор на ДСО „Мототехника и автосервиз“ др. Лазаров бе любезен да ни отговори по телефона:

Новият модел „Москвич“ 2140, а също така и „Москвич“ 2138 запазват двигател-

ната и ходовата част на „Москвич“ 412 и 408. Проманата е в купето — то е с по-модерна форма, обзаведено е по-луксозно.

Вече са уточнени и марките лекни автомобили, които догодина ще бъдат предлагани на гражданите. Това са „Волга“, „Жигули“ (101, 102, 103 и 111), „Москвич“ 2138 и 2140, „Шкода“, „Запорожец“, „Лада“ и полски „Фиат“ 125. Засега обаче не са уточнени количествата на предлаганите марки автомобили.

Вече са уточнени и марките лекни автомобили, които догодина ще бъдат предлагани на гражданите. Това са „Волга“, „Жигули“ (101, 102, 103 и 111), „Москвич“ 2138 и 2140, „Шкода“, „Запорожец“, „Лада“ и полски „Фиат“ 125. Засега обаче не са уточнени количествата на предлаганите марки автомобили.

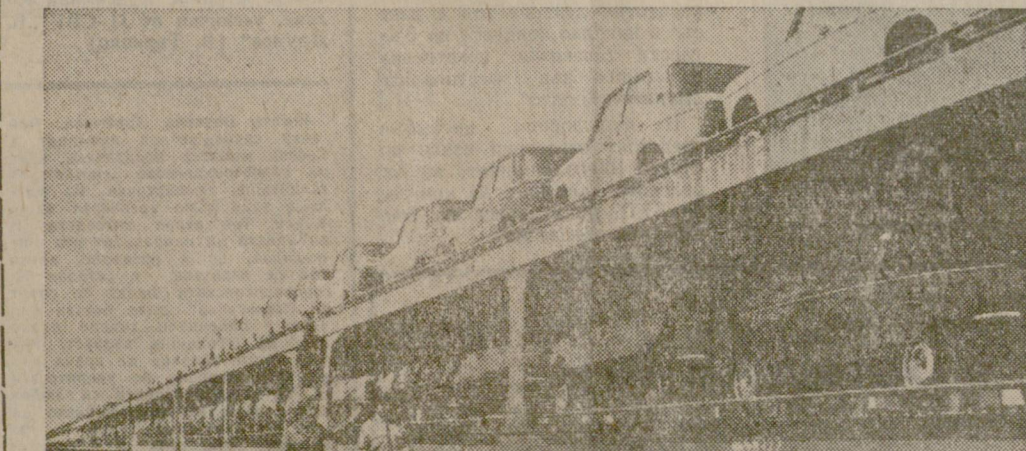
В дългите години на своите обиколки знаменитият илюзионист правилно този трик във всички прочути затвори на САЩ и Европа. Във Вашингтон бил затворен в килията на убиеца на президента Гартфилд, откъдето не само излязъл, но разменил местата на всички затворници в съседните килии.

Неподражаемостта си изкуство Хари Гудини веднъж демонстрирал в Канзас сити пред хиляди зрители, бейсикът завързан за краката на 9 метра височина в строга усмирителна риза. Преди това началникът на полицията официално заявил, че нито един човек в света не може да се освободи от усмирителната риза. На следващия ден местните вестници

УКРАИНСКА МОДА

Автомобили „Жигули“, готови за експедиране в страните-членки на СИВ.

Автомобили „Жигули“, готови за експедиране в страните-членки на СИВ.

ЮРИСТЪТ КОМЕНТИРА:

ЗАКОНЪТ ЗА ПЕНСИИТЕ

В редакцията се получава много писма, в които наши читатели молят да им се разяснят различни аспекти от Закона за пенсиите. Замолжихме юристът Георги ЧАЛЪКОВ да отговори на въпросите, които поставят читателите.

— Начин на пенсиониране на работниците по тарифна ставка — Пенчо Ст. Маринов, Велико Търново

— Въпросът е уреден в чл. 110 от Правилника за приложението на Закона за пенсиите. Размерът на пенсията се изчислява от полученото средно месечно брутно трудово възнаграждение, но не върху повече от 140 на сто от основната (тарифна или щатна заплата) за работниците от производството, заплащани по сделната форма, или повремено-премиална система, и до 130 на сто от основната заплата за служителите, ИТР и работниците с повременно заплащане.

В брутно трудово възнаграждение за изчисляване на пенсията над посочения процент от основната заплата се включват: допълнително възнаграждение, изплатено за тежък или вреден за здравето труд, за работа при опасни, лоши или трудни битови условия, за участие в изграждане на национални обекти. За работниците от производството, заплащани по сделната форма или повремено-премиална система се включват и допълнително възнаграждение за прослужени години (не прекъснат трудов стаж по дял II от Кодекса на труда).

Не са включват: възнаграждението за извършен труд, за съвместителство извън за коно установеното работно време; дневни, пътни, квартирни, порционни, представителни, заседателни и безотчетни пазари; натурални възнаграждения; еднократни възнаграждения; еднократни възнаграждения и обезщетения; месечни добавки за деца, хлебни добавки.

Средно месечно брутно трудово възнаграждение се изчислява от посочени от пенсионер три последователни календарни години, взети от последните 15 години трудов стаж.

— Правата на пенсионерите, които желаят да работят като служители в държавни

предприятия — Стефан Маринов — Велико Търново.

— Пенсионерите, без тези лична пенсия по чл. 8 (непълнен трудов стаж) когато работят в държавни предприятия като служители с основна заплата до 120 лева и не заемат ръководна или високоплатена длъжност, имат право да получават трудовото си възнаграждение и пълния размер на получавана пенсия. Когато основната им заплата е над 120 лева и пенсията им е над 100 лева могат да получават пълното си трудово възнаграждение и сто лева от пенсията си. Ръководни са длъжностите с основен месечен на заплата над 155 лева и имат разпоредителни функции. Високо платени са длъжностите, на които по шат е определена основна заплата над 170 лева.

— Как ще се пенсионираат кооператорите, които получават военно-инвалидна пенсия? — Иван Атанасов — Лясковец

— Работниците, служители и земеделските стопани кооператори от I. VII. 1975 година се пенсионираат при едни и същи условия, съгласно правилата на Закона за пенсиите. Когато размерът на пенсията за старост на член-кооператор на ТКЗС би бил по-благоприятен за него, ако се определя по отменения Закон за пенсиониране на земеделски стопани кооператори, то тя се определя по отменения ЗПЗСК. Макар и отменен, той ще действа до края на 1980 година.

Земеделски стопани кооператори, получаващи лична или наследствена военно-инвалидна пенсия, ако отговаря на условията може да получава една от тях (по-благоприятната) в пълен размер и 50 на сто от втората, като общият размер на двете пенсии не може да надвишава 150 лева.

— Как ще става пенсионирането на кооператори, прекъснали работа поради заболяване.

— Трудовият стаж, положен в ТКЗС за времето от I. I. 1957 година до I. VII. 1975 година се зачита при условията, предвидени в ЗПЗСК и Правилника за приложението му. За една година трудов стаж се зачита времето, през което (през една календарна година) кооператорът е отработил определения от общото събрание минимум сълечеви дни, който не може да бъде по-малко от 135 дни за полс

ките райони и 100 за планинските и полупланинските. Ако той не е направил това и обективни причини (болест, или други предвидени в Правилника), то за да бъде зачетен трудовият му стаж е необходимо мода е съставен за това протокол от управителния съвет, с което да е взето решение за осъществяването му от отработана не на задължителния минимум сълечеви дни. От I. VII. 1975 година може да се зачита за трудов стаж времето, през което кооператорът е бил нетрудоспособен и не е работил само, ако през това време е бил в пълен или непълен отпуск по болест, установен с медицински документ.

Пенсионирането за старост на селяните кооператори, които са прекъснали работа поради заболяване, се става в зависимост от наличния им трудов стаж, надлежно документиран от стопанството.

— Моля да ми се разясни 61-то МПС от 1973 година относно признаване на трудов стаж — Райчо Денев Минев, Балкани.

— Въпросът е признаване за трудов стаж времето, през което земеделските стопани са отглеждали и предавали на държавата селскостопански животни, съгласно разпоредбите на 61-то МПС от 1973 година е уреден в чл. 94, б. 6, от Правилника за приложението на Закона за пенсиите. За да се зачете една календарна година за трудов стаж на лице е необходимо: лицето да има сключен договор за отглеждане на животни, сключен с ЦКС, ТКЗС, АПК, ПАК и други предприятия и организации със селскостопанска дейност; да предаде продукция на държавата; да изработи през календарната година най-малко 100 работни дни в обществено стопанство. От това задължение се освобождават трудоустроените, инвалидите, пенсионерите и частните земеделски стопани. За това още е нужно тези лица да са предали продукция най-малко за 1500 лева; да са внесли осигурителна вноска 5.50 на сто върху половината от стойността на предалените животни. За повече подробности се справете с инструкция № 350, публикувана в „Държавен вестник“, брой 12 от 1975 година.

Преустройството ще завърши до май

Цонка Христова, изчислител по труда от Горна Оряховица, пита какви мерки се вземат за преустройството на магазина за мебели в града от неугледно и крайно неудобно складово помещение в съвременен, модерен магазин за мебели.

Предвиденото за тази година разширение на магазина е осуетено поради късното поставяне на проектите от Районната проектантска организация във Велико Търново и по

ради отклоняване на средствата за изграждането на супермаркета в кв. „Пролет“. В плановите за 1976 година е включено изграждането на допълнително помещение от 120 кв. м. За нуждите на мебелния магазин ще бъде освободен и един съседен търговски обект. След тези преустройства, надяваме се, че до края на май 1976 г. горнооряховчани ще могат да избират мебели по образци — ни увери Райчо Димов, директор на СД „Търговия на дребно“ в града.

През живота му го наричали „най-великият илюзионист на всички времена и народи“, „повелител на духовете“, „крад на магьсниците“, „човекът, творещ чудеса“. И не можело да бъде другояче, защото за броени секунди този човек отварял най-сложните сейфове, леко се освобождавал от всякакви окови, измъквал се от усмирителна ризина, от здравозащит чупал и даже от заключен сандък, хвърлен във водата, излизал на свобода от затворнически килии и дълбоки гробове.

При първите стъпки на Хари Гудини в цирковия свят безпаричието било негов постоянен спътник. Стигнало се даже дотам, че бивайки на гастроли в Чикаго, Гудини обиколка редакцията на някогашния вестник, предлагайки за 20 долара да разкрие тайната на неговото освобождаване от безелниците и оковите. Уви, желанието да сключат сделката не се намерили.

По това време приятелите му го запознали с шефа на чикагските детективи Енди Роуан. Гудини два пъти ходил при него с жена си и съумял да се запознае незабелязано със затворническите ключалки. Третата визита на Хари Гудини била с репортери и фотографии, на които той обещал „невъзможното“: бивайки с безелници да се освободи от тях и да излезе от заключена затворническа килия. Енди Роуан приел предложението. На Гудини сложили безелници и го заключили в най-сигурния карцер. След няколко минути той се появил при шефа на детективите. Ре-

ХАРИ ГУДИНИ — ЧОВЕКЪТ, КОЙТО МОЖЕШЕ ВСИЧКО

По желание на П. Костадинова от В. Търново

портерите обаче били научили за неговите предишни посещения в затвора, и заявили, че той предварително си е направил шпери.

За да убеди скептиците, той предложил да повтори „възшебното освобождаване“. За да няма съмнения, Гудини бил съблечен гол и шателно прегледан, а устата му завързана с гипсова превръзка. Сложили му безелници и го затворили в друга килия. Този път репортерите и Роуан били поразени и не могли да повярват на очите си. Гудини влязъл в килията след няколко минути напълно облечен и при това не от вътрешния коридор, а от вратата, водеща към улицата.

В дългите години на своите обиколки знаменитият илюзионист правилно този трик във всички прочути затвори на САЩ и Европа. Във Вашингтон бил затворен в килията на убиеца на президента Гартфилд, откъдето не само излязъл, но разменил местата на всички затворници в съседните килии.

Неподражаемостта си изкуство Хари Гудини веднъж демонстрирал в Канзас сити пред хиляди зрители, бейсикът завързан за краката на 9 метра височина в строга усмирителна риза. Преди това началникът на полицията официално заявил, че нито един човек в света не може да се освободи от усмирителната риза. На следващия ден местните вестници

„Хиляди любопитни в мълчание наблюдаваха как бавно се издига над тротоара здрав омотаното тяло на мага. Накрая леко полюляйки се, той увисна във въздуха. И веднага здраво завързан! Хари Гудини започнал да се хвърля като обхванат от страшни конвулсии. Изглеждаше, че той просто няма кости...“

— Всичко две минути и половина — каза изуменият началник на полицията, когато илюзионистът хвърлил усмирителната риза на земята. — Иска ми се да зная как му се удаде“.

„Във всички случаи най-важното за мене е да победя страха — казал Хари. Независимо дали съблечен гол ме оковават в окови, слагат ме в здраво затворен сандък и ме хвърлят във водата или ме заравят жив в гроб, аз съм длъжен да запазя абсолютно спокойствие и самообладание. При това на мен ми се налага да работя буквално мълниеносно и с абсолютна точност. Ако за секунда се поддам на паниката, ще загина.“

Пред приятели Хари Гудини признавал, че два пъти бил на прага на смъртта и се спасил само затова, че не загубил присъствие на духа.

Първият случай станал в Детройт, където илюзионистът трябвало да устрои обикновеното рекламно представление — да се хвърли от моста на река с безелници и под вода та да се освободи от тях. През нощта обаче реката се покрила с дебел лед.

— Нима е трудно да се намерят хора да направят дупка на леда? — попитал Хари.

В определеното време той се появил на моста и дал на метните полицаи да му сложат безелници. Приветствено махайки със заключените си ръце на хилядите зрители, той спойкойно скочил в дупката. Обикновено той се появявал след минута или две. Но изминала минута, две, три а от дупката не се показвал никой. След 4 минути всички решили, че илюзионистът е направил някаква грешка и е загинал.

Три минути след скока един от публиката извадил къбло върви се опитал да я завърже за паралета на моста. След 4 минути това му се удало и той ловко хвърлил къблото в дупката и започнал да се съблеще. Но преди да се хвърли във водата, оттам изплувала главата на Гудини и с помощта на вървата той се изкачил на моста. Пред хиляди хора станало невероятно — без специални съоръжения Гудини прекрал под водата 8 минути и останал жив.

„Спуснах се на дъното и бързо се освободих от безелници

те — разказвал Гудини след това на жени си. — Но изглежда неправилно съм пресметнал скоростта на водата и когато се опитам да изплувам, над главата ми беше лед. Спуснах се на дъното и се опитам да видя светлината на дупката в леда. Никакъв резултат. След три минути почнах да се задъхвам. Тогава се постарях по-пълно да се приближа до леда. Ока за се, както и се надявах, че между водата и леда има тънък слой въздух. Лежейки по гръб, вдигнал нос, аз можех да дишам. Стои ми се, че измина цял час, докато видях вървата...“

Вторият случай бил не по-малко драматичен. По време на гастроли в Лос Анджелис му предложили бас, че няма да може да излезе от 1.80 м дълбок гроб, при това със заключени безелници. Гудини приел баса.

Първоначално всичко вървяло добре, макар че по признаци на илюзиониста излизане то от метър и половина дълбок гроб, изкопан в пясъчлива почва, било не така просто. Хари Гудини, в безелници, бил пуснат в 1.80 метровата яма и го заровили. И тук за първи път в дългата кариера на цирковия възшебник паниката го обхванала, и това едва не му струвало живота. Страшни видения за броени минути парализирали волята му, а в това време дробовите

му давали на организма скъпоценни частици кислород. С нечовешко усилие Гудини се заставил да се събуди, освободил се от безелниците и започнал внимателно да разравя пясъка.

Когато Гудини се измъкнал от гроба, бил толкова обезсилен, че едва стоял на краката си. Но басыт бил спечелен.

През 1926 г. Гудини започнал подготовка за небивал трик. Той възнамерявал пред очите на зрителите да се замрази в огромно парче лед и след това без чужда помощ и инструменти да се освободи от ледения плен.

През октомври в Монреал той изнасял в местния университет лекции, с които разобличавал фокусниците-шарлатани. По време на почивката той лежал в определена му стая, когато влезли трима студенти, горещи от желание лично да се запознаят с краля на магическите. Тримата се интересували имат ли предел човешките възможности и явно ли е, че Гудини може да понесе силни удари без всякакви последици. Илюзионистът потвърдил това, като довел, че трябва да е подготвен предварително. Внезапно един от студентите скочил и започнал да удря лежащия Гудини с юмрук в корема. След четвъртия удар Хари го спрял. Каго поговорили още малко, студентите си отишли. Внезапно Гудини почувствувал остра

болка в корема. През нощта тя се обадил отново. След няколко дни в Детройт Гудини бил опериран. Лекарите били категорични — гангренозен апендикс и остър перитонит, на болния остават не повече от 12 часа живот. Но когато Гудини се събудил от наркоза, заявил, че не смята да се предава. И въпреки прогнозиите на лекарите бил жив и след ден, след два, след три. Лекарите разпервали недоумяващо ръце, а почитателите на Гудини от целия свят тържествували. Още веднъж техният кумир показвал, че за него няма нищо невъзможно. Но на следното деноние Хари Гудини помолил да повика брат му Теодор. Когато той влязъл в болничната стая, Хари се усмихнал слабо и едва чуто казал: „Аз се усумрих да се боия, Тео. Този път ми се струва, че загубих!“

От смъртта на Гудини са изминали близо 50 години, но неговите трикове и досега вълнуват хората. Действително ли той е извършвал подвизи, демонстрирайки неизчерпаемите възможности на човешкото тяло, или ефектите му номераса само ловка мистификация. Миозина се надяваха, че отговор ще даде неговото завещание, което трябвало да се отвори на 6 април 1974 г., сто години след рождението му. За безкрайно разочарование на поклонниците на илюзините завещанието не беше открито. Хари Гудини отнесе своите тайни завияния.

(По материали на съветския печат)

ЗА ПАМЕТНИЦИТЕ НА ВЕЛИКО ТЪРНОВО — ВСЕ ОЩЕ В БЪДЕЩЕ ВРЕМЕ

По желание на Йордан Христов, ученик от Велико Търново

Въпросите на Велико Търново и неговото развитие като исторически, културен и туристически град възникват не само жителите му, но и целия български народ. С пълно право многобройните му приятели се интересуват, кога ще бъдат реализирани в старопрестолния град паметниците, за които се знае и пише от няколко години.

Търновград е славна история, "твърдина на българщината", и той отдавна е заслужил тия паметници, които народът носи в сърцето си. Време е те да израснат и материално по улиците и хълмовете на Старата столица.

По обективни и субективни причини строителството на тия паметници се забави. За вършен е само паметникът на Благоев и Габровски.

Как стои въпросът с другите паметници?
Миналата година Държавната комисия при Комитета за изкуство и култура и Съюза на българските художници прие проекта на доц. Борис Гондов за паметник на Патриарх Евтимий. През май е сключен договор със скулптора, а през октомври тази година е било последното гледане на проекта от Държавната комисия. Сега предстои направата на макета.

За да може през юни 1976 г. да се пристъпи към отливане на му. Има уверение от бронзолитеарната, която е претрупана от поръчки, че паметникът ще бъде отлитан в началото на 1977 година и поставен на хълма Света гора.

Градският народен съвет е положил много усилия за ускоряване работата по памет-

ника на Ивайло, който е възложен на доц. Димитър Даскалов. Този паметник ще се издигне на западния склон на Света гора, където завършва стълбището, и ще представлява внушителна архитектурна композиция. През юни 1976 г. трябва да бъде готова архитектурната група около конника, а самият конник, висок 17 м — през декември 1976 г. Същата година ще бъдат докарани на мястото 700 куб. м камъни, необходими за пиедестал на паметника, а самият той ще бъде реализиран през следващата година.

Един от най-внушителните паметници във Велико Търново ще бъде този на Асеневци. След големи спорове около неговото място, вече е уточнено, че той ще бъде в новия център на града. Обявен е конкурс за проект на паметника, който ще приключи на 30 март 1976 г. Сключени са контракти с скулпторите Г. Чапкънов, проф. Л. Димитров, В. Старчев, з. х. Д. Бойков и Л. Прахов. Освен тях досега 20 души са изявиали желание да участват в конкурса. Преди той да е приключил е много труд но да се каже кога ще бъде реализиран паметникът.

С Велико Търново е свързан животът и дейността на самобитния майстор Колю Фичето. Тук той е оставил някои от своите скъпи творения. Тук е и неговият гроб. Затова напълно заслужено в старопрестолния град ще се издигне негов паметник, представящ цяла фигура и релеф на стена, върху която ще бъдат изобразени моменти от живота на Колю Фичето и неговия най-ярък произведение. Това цялостно архитектурно решение ще бъде реализирано пред сградата на градския народен съвет през

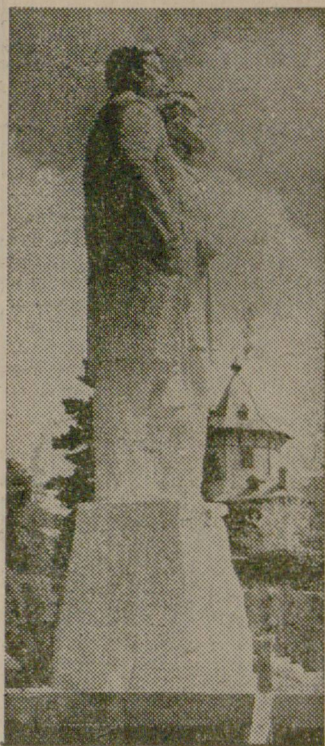
1977 г.
Освен тях през 1976 г. ще бъде построен бюст-паметник на Бачо Киро в двора на едноименното училище. Поради градоустройствени съображения се наложи да се промени мястото на паметника на н. а. Константин Кисимов. През септември т. г. Държавната комисия уточни неговото място — източно от театъра в паркова среда. Той ще бъде реализиран от скулптора Тодор Първанов и арх. Димитър Кръстев. Монолитният каменен блок от 36 тона е вече осигурен и през 1976 година паметникът на ослепеният актьор ще изпъри ръст пред театъра, носещ неговото име.

Все през идната година новата част на старопрестолния град ще бъде украсена с бронзовата фигура на Лилана Димитрова. „Жена с хляб“ на проф. В. Минев ще бъде поставена срещу входа на новия парк „Дружба“. А „Пред разстрел“ и „Ремисистка“ на Б. Гондов — в парк „Толбухин“.

През същата година предстои да бъде направено много по монументална украса. В училище „Бачо Киро“ художниците Ал. Терзиев и Димо Заимов ще изработят мозайката „Науката е слънце“. Скулпторът П. Димитров ще реализира декоративна пластика за Дома за услуги. Ненко Маров ще излята каменен релеф на работническа тема в Комбината за услуги. М. Караджов и Гр. Кирчев ще изковат металната пластика „Страж на мира“ на Централния военен архив.

Освен това ще бъдат реализирани още 9 паметници-бюстове и барелефи на дейци от Възраждането и революционното антифашистко движение.

Христо МЕДНИКАРОВ

Паметникът Благоев — Габровски във Велико Търново.

1100 концерта
за 1 000 000
зрители

Разкажете за успехите на представителния ансамбъл „Сидер войвода“ и неговите бъдещи изяви. (сем. Каралийчеви, учители от Горна Оряховица)

Основан през 1953 г., за 20-годишното си съществуване фолклорният ансамбъл „Сидер войвода“ от Горна Оряховица е изнесъл над 1 100 концерта пред повече от един милион зрители. Той е носител на няколко златни медала от републиканските фестивали на художествената самодейност. През 1970 г. ансамбълът се завърна от танцовия фестивал в Италия с купата на президента на о-в Сицилия, а през 1973 г. — със златен медал от Международния фолклорен фестивал в Тунис.

С успех ансамбъл „Сидер войвода“ е изнесъл концертния турнета в много страни: Югославия, СССР, Унгария, Италия, Полша, Холандия, Тунис, Дания.

През годините на своята концертна дейност той е изнесъл и няколко концерта по Българска телевизия, участвувал е успешно във фестивалите „Варненско лято“.

На фолклорния ансамбъл предстои отговорни изяви по случай 100-годишнината на Априлското въстание. XI конгрес на БКП, нови записи по Българската телевизия.

ФИЗКУЛТУРА, СПОРТ, ТУРИЗЪМ

„Етър“ — минало и настояще

„Кога е основан „Етър“ — пита Мишо Михайлов, електротехник, Горна Оряховица. „За новите състезатели на „Етър“ — желание на Йордан Симеонов, шофьор — Илаков рът; за „освободените“ футболисти и за ст. треньора“ на същия отбор пожелава Стоян Маринов. „От коя година „Етър“ е в „Б“ и колко участия в „А“ РФГ има“ — пита Иван Стайков, работник от Велико Търново. „Кога е основан „Етър“ — Стоян Маринов, шлосер от Владислав. „За дългогодишния капитан Стефан Чакъръв и не забравяния му мач“ — Илия Личев от Бяла черква...

Началото на ДФС „Етър“ започва в един хубав пролетен ден — 24 април 1924 година. Ръководствата на съществувалите до тогава три клуба — „Слава“, „Феникс“ и „Виктория“, се събрали в сградата на сегашното НОУ „Д. Благоев“. В продължение на няколко часа се водили ожигнени спорове, за името, което трябва да носи обединеният клуб. На обсъждане били предложени три имена: „Янтра“, „Орлов връх“ и „Етър“. След горещ спор, накрая било решено обединеният клуб да носи славянското име на река Янтра — „Етър“, което означавало бързотечаща вода. През периода от 1924 г. до 1932 г. големи успехи постигнал футболистът отбор на дружеството. През 1930 г. „Етър“ са автори на държавното първенство, през 1931 г. се класират на IV-то място. През 1944 г. в състава му играят изтъкнатите национални състезатели — Б. Ласков, В. Спасов, Г. Пачеджиев и др. През тази година „Етър“ по беждава всички отбори и по среща Деня на свободата — Девети септември, без загуба.

От 1945 г. до 1957 г. „Етър“ продължава да съществува под имената „Етър-Юнак-45“ и „Трапезица“. През м. април 1957 г. след създаването на БСФС, на основата на ДСО „Червено знаме“, отново във Велико Търново се изгражда едно дружество „Етър“.

В момента ДФС „Етър“ разполага с 14 спорта — лека атлетика, плуване, спортна гимнастика, художествена гимнастика, волейбол, баскетбол, футбол, борба, вдигане на тежести, хандбал, джудо, тенис на маса, спортна стрелба и шахмат.

През април 1974 г. бе тържествено честван 50-годишният юбилей на дружеството. За постигнати успехи в развитието на физическата култура и спорта дружеството бе награждено от Държавния съвет на НРБ с „Народен орден на труда“ — златен.

Футболът във Велико Търново започва своето развитие от 1909 година. Преминал през много етапи в своето развитие, с много успехи и разочарования от 1958 г. футболистът отбор започва своето редовно участие в „Б“ РФГ. През този период са записани победи над Левски СФ с 3:0 над Локомотив СФ и ЦДНА с 2:1 в турнира за купата на Съветската армия. От 1969 г. футболистът отбор на „Етър“ е сред най-силните. Осъществена е дългогодишната мечта на хилядите привърженици на футболната игра.

Един от състезателите, който 10 години е свързан с победите и пораженията на „Етър“, е симпатичният капитан на „виолетовите“ Стефан Чакъръв. Роден е на 8. VIII. 1946 г. в гр. Златарица. Още от малък завинаги се влюбва в емоционалната и мъжествена игра. И едва 15-годишен,

той вече е титулярен състезател в „Ботев“ Златарица. През 1963 г. Чакъръв постъпва да учи в III гимназия във Велико Търново. Тук прави и първите си уверени стъпки в овладяването на спортното майсторство. През 1964 г. е включен в мъжкия отбор и в срещата с Бяла Слатина от белазия и първия си гол в „Б“ група. През 1964—65 г. продължава състезателната си дейност в спортната школа към ЦСКА. От есента на 1965 г. той отново е в редовете на „Етър“. Включван е в националния отбор и играе в среща срещу отбора на СССР.

Най-интересните срещи, останали завинаги в неговото съзнание, са победата на „Етър“ над ЦСКА с 3:2 и равнята среща с „Интер“.

Чакъръв е студент във ВТУ „Кирил и Методий“. Баша на две деца.

За новото първенство от отбора на „Етър“ са освободени следните футболисти: Иван Петров, Чавдар Трифонов, Цветан Патеров, Димитър Митов, Стефан Грозданов и Иван Митев.

Новокартотекираните състезатели са: — Митко Събев Радойчев, роден на 10. I. 1955 година в с. Беляковец, юноша на „Етър“, играл в „А. Кънчев“ Трявна — войник; Сашо Цветанов Александаров, род на 21. I. 1954 г. във В. Търново, юноша на „Етър“, играл като войник в „Ч. знаме“ — Павликени; Кадир Юсеинов Белаев — род на 5. VI. 1957 година във В. Търново, юноша на „Етър“, сегашен войник; Красимир Методиев Якимов — род на 15. VI. 56 г. в София, юноша на ЦСКА и участник в националния юношески отбор, сегашен войник.

Треньор на отбора е мс Петър Алексиев, бивш състезател по футбол и треньор на юношеския отбор на ЦСКА.

Малката чародейка от Горна Оряховица

...за младата състезателка, надеждата на българската спортна гимнастика Антоанета Рахнева... — пише ни за своето желание Красимира Колева, ученичка от II СПГ „В. Друмева“ (В. Търново)

Когато Бончева, Стойчева, Пейкова трябва да преминават в София, мнозина предричаха крах на горнооряховското „гнездо“ на таланти в гимнастика. Не мислеше така само треньорът Илия Недев. Той откри Антоанета и амбицията да направи от нея по-силна, да я превърне, както той се нарича в „Етър“, на горнооряховската школа по спорт на гимнастика, дава богати плодове. Започнала твърде плахо още на 9-годишна възраст, Рахнева бързо започва да крачи над бедовете на упрямостта си, на изключителната си любов към спорта, на трудолюбието на своя треньор Илия Недев, на мерсерия „общ език“ и с родителите... Не ги плашат неуспехите, някои халани подмятания към крехката гимнастичка. Дойде спартанската и за Антоанета заговориха с възхищение. Пак Недев бе „открил“ нов талант. В VI клас, на 12 години кандидат майсторката на спорта Рахнева бе вече поканена в националния отбор (жени), постоянна член е на девическия национален отбор с 8 международни срещи — винаги топло приемяна от зрителите.

После дойде този необясним смут, това решение на Федерацията по гимнастика Антоанета да не участва една година в състезания, поради отказа й да учи и тренира в друг окръг... Кой знае, може би това становище ще бъде ревиизирано. Първо, защото малката чародейка няма вина и второ, защото тя нито ден не престава да се занимава с любимия спорт. Сега има в репертоара си упражнения от европейската шампионка Команеч и някои още други, които треньорът й грижи во пазн засага в тайна...

Ученичка е във второ основно училище „Вичо Грънчаров“ в Горна Оряховица. Не подценява учебната работа и успехът й е добър.

В момента Антоанета е само на 13 години. А има вече 2 златни и 6 сребърни, 2 бронзови медала. Гови се с мисъл за Олимпиадата в Монреал и ще воюва, ако й бъде гласувано доверие, в квалификационните срещи на българския отбор за този най-висок спортен форум.

Нещо за трудолюбието. Сутрин от 7 до 13 — на училище и всеки ден от 14 до 17 часа — в тренировъчната зала.

Материалите в отговор на желанията на читателите по въпросите на физическата култура и спорта подготвиха: Александър ТОШЕВ, Веселин ВАСИЛЕВ, Любен ДРУМЕВ и Илия НЕДЕВ

ДФС „АКАДЕМИК“ — 3200 СПОРТИСТИ В 15 СЕКЦИИ

„Разкажете за ДФС „Академик“ — Свишов и неговите спортни успехи“ — пише Красимир Тодоров, ученик от Свишов

На 10 ноември 1949 година в голямата аудитория на ВФСИ „Д. Ценов в Свишов се събират студенти и преподаватели и изграждат своето физкультурно дружество, което наричат „Академик“, с първи председател проф. Стефан Станев, ректор на Института.

През 1957 г. става обединяване с другите доброволни спортни организации и единното дружество в крайдунавския град приема пак името „Академик“. Славата, подета още през 1950 година, когато футболистът отбор е вече в „Б“ РФГ, сега разгръща и отбори по други спортни дисциплини. Сред най-изтъкнатите спортисти са мс Петър Петров, рекордьор на 100 м. гладко багане — 10,2 сек., 3 златни медала от фестивал в Берлин, европейската шампионка и републиканска рекордьорка змс Тоня Христова (копие) с над 50 официални състезания, от които 17 зад граница, подготвена от своя баша д-р Антон Христов. Удостоен със звание „заслужил треньор“.

Друг заслужил треньор — Желю Замфиров, подготвил многократни шампиони и участници в международния турнир „дружба“ по лекоатлетически пионери четирiboй С. традиции е тенист на маса

С най-много емоции безспорно е футболът, като отборът на Свишов е познат с модерния си техничен футбол. От тук са минали В. Разсолов, Ст. Величкови, Н. Ноев, Ст. Маринов, И. Даковски, Хр. Маринов, В. Минков, някои от които и досега са в отбори на „А“ РФГ. А бившите футболисти Г. Денев и Л. Петров сега са преподаватели във ВФСИ. За последните пет години „Академик“ има два пъти второ място, веднаж — трето, после — четвърто и шесто в Северна „Б“ РФГ. Отборът е на първо място по спортменство за две поредни години.

В момента в „Академик“ членуват близо 7000 души, от които 3200 спортуват активно в 15 спортни секции. Дружеството е излязло 3 заслужили майстори на спорта, 27 майстори, 22 кандидат-майстори, над 780 първооразрядници. Осем състезатели са включени в различни национални отбори.

„Желая да прочета за голмайстора на световното първенство по футбол в ГФР Гжегож Лато“ — пише Димитър Христов Петров от Масларево, ученик в Свишов.

Гжегож Лато е роден през 1950 г. в гр. Малборк. Футболната му биография обаче излязло е свързана със „Стал“ — град Мелец. Започва да играе футбол в юношеския отбор, който през 1968 г. е трети в Полша. С рядкото си трудолюбие и футболен талант за кратко време се издига като отличен стрелец. Въпреки тези си отлични качества, той трудно и някак ксьсно намира място в националния отбор.

Притежава бързина и отлично умение да контролира топката. Чудесно играе с глава. Вечни тези качества позволява на Лато да остави след себе си много известни футболни величия и да оглавява латата на голмайсторите.

тук израснаха Н. Ангелов, Г. Паралов, Цв. Антонов, Г. Добранов, Ст. Ставчев и други. Сега отборът, съставен от мс Б. Генчев, мс Ст. Китов и мкс Л. Пейков и Ст. Ставчев, има републиканска титла за 1974, второ място през 1975 г., а Б. Генчев е личен шампион и първа ракета на националния отбор.

Свишов е родно място и на хандбала у нас и отборите на дружеството са дългогодишни участници в „А“ групите.

С най-много емоции безспорно е футболът, като отборът на Свишов е познат с модерния си техничен футбол. От тук са минали В. Разсолов, Ст. Величкови, Н. Ноев, Ст. Маринов, И. Даковски, Хр. Маринов, В. Минков, някои от които и досега са в отбори на „А“ РФГ. А бившите футболисти Г. Денев и Л. Петров сега са преподаватели във ВФСИ. За последните пет години „Академик“ има два пъти второ място, веднаж — трето, после — четвърто и шесто в Северна „Б“ РФГ. Отборът е на първо място по спортменство за две поредни години.

В момента в „Академик“ членуват близо 7000 души, от които 3200 спортуват активно в 15 спортни секции. Дружеството е излязло 3 заслужили майстори на спорта, 27 майстори, 22 кандидат-майстори, над 780 първооразрядници. Осем състезатели са включени в различни национални отбори.

ГОЛМАЙСТОРЪТ

то световно първенство Лато вече отива като титулярен нападател, за да се завърне като „крал на стрелците“. Вечните седем гола, които отбеляза на финалите, го издигаха като футболист от първа класа. Може би не притежава финтовата и елегантно-технична игра на Гадоху, но неговата резултатност носи най-голяма полза за отбора. Лато е футболист, който прекрасно умее да бъде винаги там, където е най-нужен.

Притежава бързина и отлично умение да контролира топката. Чудесно играе с глава. Вечни тези качества позволява на Лато да остави след себе си много известни футболни величия и да оглавява латата на голмайсторите.

Най-старото дърво в окръга

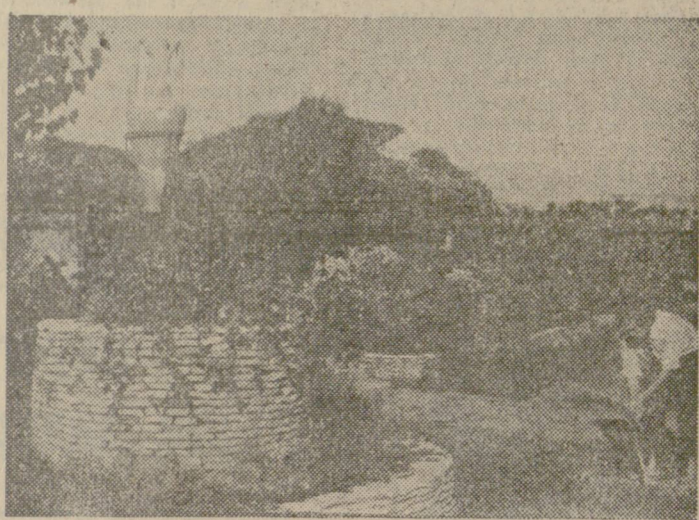
Нашият читател Ангел Личев от с. Ресен Яска да разкаже за най-старото дърво в окръга. Свързахме се с инженер-лесовъд от Горско-промишления комбинат във Велико Търново Стефан Обрешков, който ни даде следните сведения:

Според документите и изследванията на Горско-промишления комбинат за опазване на природната среда най-старото дърво в нашия окръг е летиният дъб, намиращ се към чешмата на село Лозен. На север той граничи с чертите на селото, на запад — със стопанския двор, на юг — с шосето Лозен-Камени и на изток — с шосето Лозен — Горна Оряховица.

Изследванията показват, че възрастта му надминава 630 години. Има обиколка 6,80 м и диаметър 2,40 м и височина 18 м. Дървото е силно разклонено, отделни клони вече са простъхнали. В тях има много кухнини. За него съществуват и много легенди.

Една от тях разказва, че около 1670 година тук се заселил турският бей Кара Хасан с четирисотчленно си семейство. Българите, живеещи срещу чешмата били доста притеснявани от нашествениците. Винайдики трудолюбието им, бейт започнал да бъдат заселени около дървото, където земята била по-плодородна и те имали по-добри условия за живот. Така там възникнала българска махала, която много бързо се разраснала. През 1906 година селото по-лучило името Лозен. На Първи май 1936 година местните комунисти закачили на голмото дърво червено знаме. Това се повторило и на празника на труда през 1943 година.

Днес дървото е под закрилата на Закона за защита на природата. За него се грижи и го охранява горският надзирател П. Йорданов.

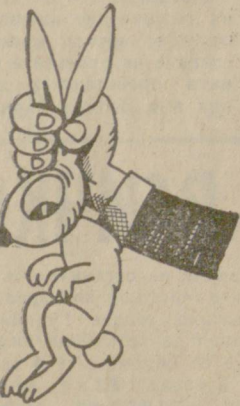

Античният керамичен център край Павликени.

ЖЕЛАЯ ДА ПРОЧЕТА: Как се приготвя най-вкусно див заек?
Александър Евтимов — ловец с. Сломер

Заекът в хладилник

Др. Евтимов,

Тъй като в наши дни е вероятно да се намери шнур за електрически котлон по магазините, отколкото див заек по ловните полета, то затова ще Ви научим първо как да си направите сам див заек:

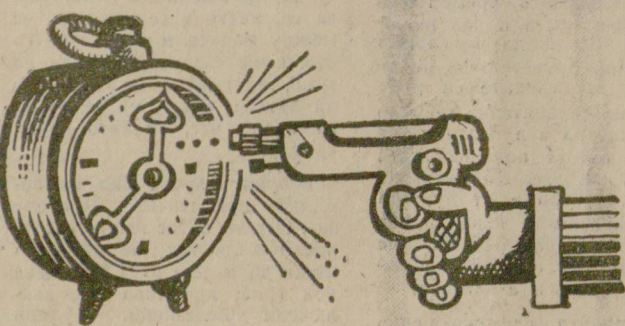
Вземате един питомен. Давате му да прочете желанието на Л.С. и Р.И. от Дебелец, които искат да поместим в броя по желание нещо „ДИВО, ДЖАЗОВО“. От това

това питомният заек неминуемо ще подивее.

Ще бъде обаче престъпление да превърнете така получения див екземпляр в заешка яхния. По-добре ще направите, ако го вържете (за да го улучите) и внимателно го гръмнете. След това, както е цял-целиничък, поставете заека в домашния си хладилник. По този начин той ще се запази за идните поколения, които доякога едва ли ще знаят какво е било това нещо ДИВ ЗАЕК, само сега така си опазваме природата.

ЖЕЛАЯ ДА ПРОЧЕТА: Откъс от криминален роман. За лаване на убиец.
Ирина ИВАНОВА, стоковедка — В. Търново

УБИЕЦЪТ В ЧЕКМЕДЖЕТО

ката останала само мокрите отпечатъци от спортните му обувки.

Времето в дългия мрачен коридор течеше като във воденична вада. Часовникът изхрипя и отбори дванайсет удара. Вратата, зад която се скриваха мокрите отпечатъци се отвори с трясък. През нея върхлетя цивилен млад мъж и изрева: „Стой, горе ръцете! Хванах ли те... Какво правих там?“

Човекът без ръкавици бавно затвори чекмеджето на бюрото си, в което остана разтвореният криминален ро-

ман и каза:
— Убивам си времето! Че та нещо много интересно...

— Ах, убиец с убиец, нали ще закъснеш да си вземеш заплатата!... — рече цивиленият и хвана приятелски за ръката убиеца.

— О, аз я получих първи, още тази сутрин!... — похвалди се убиецът и двамата млади служители весело и шумно тръгнаха към стола на предприемача. Убитото работно време беше свършило. Убиецът му спокойно, без да се озърта отиде да обядва.

Желанията изпълни:
Петър БОРСУКОВ